

lisans 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma -

Set 1

1-) Parçada bütün varlıkların ve sanat eserlerinin temel olarak neye delil olduğu belirtilmektedir? (15 kelime)

Her birinin mükemmel

2-) Metinde eser ile fiil arasında nasıl bir bağ kurulmaktadır? (14 kelime)

Ortaya çıkmış her

3-) Fiilden sonra hangi kavramlar sırasıyla zikredilerek en son hangi noktaya ulaşılmaktadır? (13 kelime)

Fiilden isme, isimden

4-) “Masnuat adedince” denilmekle hangi anlam kuvvetlendirilmektedir? (14 kelime)

Varlıklar sayısının çok

5-) Parçada hem “vücub-u vücud” hem “ehadiyet” birlikte anılırken ne anlatılmak istenmektedir? (14 kelime)

Yaratıcının varlığının zorunlu

6-) Bütün mahlukatın topluca ele alınması bilgi açısından nasıl bir sonuç vermektedir? (14 kelime)

Toplu bakıldığında insanı

7-) Metinde bu delil düzeni neden şüphe kabul etmez bir ispat olarak sunulmaktadır? (9 kelime)

Çünkü birbirini

8-) “Silsile-i mahlukat kadar kuvvetli” sözü, delilin hangi yönünü öne çıkarır? (16 kelime)

Delilin tek bir noktaya

9-) Pencere benzetmesi ile hangi fikir anlatılmaktadır? (14 kelime)

Varlıkların hakikati gösteren

10-) Metnin sonunda inkârcıya yöneltilen soruların ortak amacı nedir? (14 kelime)

Bu kadar çok

lisans 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 2

1-) Parçada âlemdeki bütün yaratılmışların ortak yönü nasıl tanımlanmaktadır? (9 kelime)
Hepsinin sanatlı

2-) Bir şeyin eser olması niçin fiile işaret sayılmaktadır? (15 kelime)
Çünkü meydana gelmiş

3-) İsim ile vasıf arasında nasıl bir ilişki kurulmaktadır? (11 kelime)
İsmin, failde

4-) Vasıftan şe'ne, şe'nden zata geçiş neyi göstermektedir? (15 kelime)
Görülen niteliklerin, onları

5-) Her bir mahlukun ayrı ayrı şahadeti hangi inanca işaret eder? (13 kelime)
Tek ve yüce

6-) "Heyet-i mecmuasıyla" ifadesi, varlıklara hangi bakış tarzını öğretmektedir? (13 kelime)
Tek tek örneklerden

7-) Metinde bütün yaratılmışların birlikte oluşturduğu yapı neden "marifete çıkaran bir yol" olarak görülebilir? (10 kelime)
Çünkü insan,

8-) Parçada delilin "müteselsil" olması ne anlama gelir? (13 kelime)
Delillerin kopuk değil,

9-) Gafil inkârcıya yöneltilen meydan okuyucu üslup, metnin hangi ana mesajını güçlendirir? (10 kelime)
Hakikatin çok

10-) Bu parçadan hareketle, şüphenin giderilmesinde en etkili unsur nedir? (13 kelime)
Kâinattaki varlıkların hem

lisans 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma - Set 3

1-) Parçada sanat eserleri ile yaratılmışlar arasında nasıl bir ortaklık kurulmuştur? (15 kelime)
Her ikisinin de

2-) Metindeki delil zincirinin ilk halkası nedir? (3 kelime)

3-) Bu zincirde isimden sonra gelen kavram hangisidir ve neyi ifade eder? (9 kelime)
Vasıf gelir;

4-) Şe'n kavramının zikredilmesi, delillendirmenin hangi seviyeye taşındığını gösterir? (14 kelime)
İşin sadece dış

5-) Parçada "bir tek Sâni" üzerinde özellikle durulması neyi reddeder? (7 kelime)
Birden

6-) Her bir varlığın tek başına şahit olması ile bütün varlıkların beraberce şahit olması arasında nasıl bir fark vardır? (17 kelime)
İlki bireysel bir delil

7-) Metne göre mahlukatın bütünü neden güçlü bir bilgi merdiveni sayılmaktadır? (13 kelime)
Çünkü insanı sıradan

8-) "İçine şüphe girmeyen" ifadesi, bu burhanın hangi özelliğini bildirir? (8 kelime)
Açıklık, sağlamlık

9-) Pencerenin "delikli ve kafesli" şekilde tasvir edilmesi hangi anlamı çağırıştır? (9 kelime)
Hakikatın birçok

10-) Parçanın sonunda geçen sorular okuyucuyu hangi sonuca sevk etmektedir? (13 kelime)
Gaflet perdesiyle bile

**lisans 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma -
Set 4**

1-) Metinde bütün âlemdeki varlıklar neden “mükemmel eser” kabul edilmektedir? (11 kelime)
Çünkü her

2-) Bir eserden fiile ulaşmak nasıl bir akıl yürütmeye dayanır? (15 kelime)
Ortada yapılmış bir

3-) Fiilin isme, ismin vasma götürmesi hangi tür bir anlama sürecidir? (11 kelime)
Görünen işlerden,

4-) Vasıf, şe’n ve zat sıralamasıyla neyin derinleştiği görülür? (10 kelime)
Yaratıcının tanınmasında

5-) Her bir yaratılmışın sayısınca şahitlik bulunması delilin niceliği hakkında ne gösterir? (10 kelime)
Delilin sınırlı

6-) Metin, tek tek varlıkların işaretinden sonra neden bütünlük vurgusu yapmaktadır? (12 kelime)
Çünkü parçaların birleşmesiyle

7-) “Mi’rac-ı marifet” ifadesi bu bağlamda nasıl anlaşılmalıdır? (14 kelime)
Varlıklardan başlayıp Yaratıcıyı

8-) Müteselsil burhan ifadesi, deliller arasında nasıl bir bağ bulunduğunu gösterir? (10 kelime)
Delillerin dağınık

9-) Gafil münkire yöneltilen “bunu ne ile kapatacaksın?” tarzındaki sorular neyi ortaya koyar? (12 kelime)
Hakikatin görünürlüğünün çok

10-) Bu parçanın ana fikri tek cümleyle nasıl özetlenebilir? (18 kelime)
Kâinattaki bütün varlıklar hem

**lisans 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma -
Set 5**

1-) Parçaya göre bütün sanatlı varlıklar hangi ana hakikatin işaretleri olarak görülmektedir? (11 kelime)
Tek bir

2-) Metinde kurulan delil zinciri hangi kavramla başlar ve hangi kavramla tamamlanır? (7 kelime)
Görülen

3-) İsim ve vasıf arasındaki geçiş, faili tanımada bize ne kazandırır? (12 kelime)
Sadece yapılan işi

4-) Şe'n kavramı burada neden önemli bir basamak sayılabilir? (11 kelime)
Çünkü niteliklerin

5-) Her varlığın ayrı bir delil olması, imana bakan yönden nasıl bir tesir meydana getirir? (10 kelime)
İman için

6-) Bütün varlıkların bir arada değerlendirilmesi neden sadece sayı artışı değildir? (12 kelime)
Çünkü yalnız okluk

7-) Metne göre bu toplu şahitlik insanı hangi alana yükseltir? (11 kelime)
Allah'ı tanıma

8-) "Hakikatin ışığını gösteren pencere" benzetmesi nasıl yorumlanmalıdır? (10 kelime)
Varlıkların, görünmeyeni

9-) Parçada inkârcıya hitap edilirken niçin sorgulayıcı bir üslup tercih edilmiştir? (13 kelime)
Çünkü onun iddiasının

10-) Bu parçadan çıkarılabilecek en güçlü çıkarımlardan biri nedir? (10 kelime)
Kâinata dikkatle

**lisans 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma -
Set 6**

1-) Parçada âlemdeki tüm mahlukatın ortak şahadeti hangi iki temel hakikate yöneliktir? (7 kelime)
Allah'ın

2-) “Her biri mükemmel eser” denilmesi, varlıklara nasıl bakılması gerektiğini öğretir? (16 kelime)
Onlara sıradan nesneler gibi

3-) Eserden zata kadar uzanan silsile, düşünce bakımından ne tür bir yöntem sunmaktadır? (11 kelime)
Gözle görünenden

4-) Parçada “ehadiyet”e işaret edilmesi, birliğin hangi yönünü öne çıkarır? (15 kelime)
Her bir varlıkta

5-) Varlıkların sayısınca şahadet bulunduğu söylenirken okuyucuya hangi duygu verilmek istenir? (10 kelime)
Delillerin çokluğu

6-) Mahlukatın bütünü niçin bir “marifet yükselişi” olarak nitelenmiştir? (10 kelime)
Çünkü onları

7-) “Hiçbir cihette şüphe girmeyen” ifadesi, delilin hangi iki yönünü birlikte gösterir? (7 kelime)
Hem

8-) Parçanın sonundaki sorulara göre gaflet perdesi neden yetersiz kalmaktadır? (12 kelime)
Çünkü kâinattaki deliller

9-) Metinde “pencere” benzetmesinin seçilmesi, hakikatin hangi özelliğini anlatır? (13 kelime)
Hakikatin dışarıdan bakılınca

10-) Bu pasaj üniversite seviyesinde bir okuyucuya en temelde hangi düşünme alışkanlığını kazandırmayı hedefler? (17 kelime)
Kâinattaki varlıkları bağlantılı deliller

CEVAP ANAHTARI

lisans 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma -

Set 1 - CEVAPLAR

1-) Parçada bütün varlıkların ve sanat eserlerinin temel olarak neye delil olduğu belirtilmektedir? Her birinin mükemmel bir eser olarak tek bir Yaratıcının varlığına ve birliğine işaret ettiği belirtilmektedir.

2-) Metinde eser ile fiil arasında nasıl bir bağ kurulmaktadır?

Ortaya çıkmış her şeyin, onu meydana getiren bir iş ve tasarrufu gösterdiği ifade edilmektedir.

3-) Fiilden sonra hangi kavramlar sırasıyla zikredilerek en son hangi noktaya ulaşılmaktadır?

Fiilden isme, isimden niteliğe, nitelikten hâl ve şe'ne, oradan da zata ulaşıldığı anlatılmaktadır.

4-) "Masnuat adedince" denilmekle hangi anlam kuvvetlendirilmektedir?

Varlıklar sayısınca çok delil bulunduğu, yani şahadetin son derece fazla ve kuşatıcı olduğu vurgulanmaktadır.

5-) Parçada hem "vücub-u vücud" hem "ehadiyet" birlikte anılırken ne anlatılmak istenmektedir?

Yaratıcının varlığının zorunlu olduğu ve her bir varlıkta doğrudan görülen tekliğinin fark edildiği anlatılmaktadır.

6-) Bütün mahlukatın topluca ele alınması bilgi açısından nasıl bir sonuç vermektedir?

Toplu bakıldığında insanı marifete yükselten güçlü bir yol ve basamak hâline geldikleri ifade edilmektedir.

7-) Metinde bu delil düzeni neden şüphe kabul etmez bir ispat olarak sunulmaktadır?

Çünkü birbirini destekleyen kesintisiz bir deliller zinciri olarak kurulmuştur.

8-) "Silsile-i mahlukat kadar kuvvetli" sözü, delilin hangi yönünü öne çıkarır?

Delilin tek bir noktaya değil bütün varlık düzenine dayandığını ve bu yüzden çok güçlü olduğunu gösterir.

9-) Pencere benzetmesi ile hangi fikir anlatılmaktadır?

Varlıkların hakikati gösteren açıklıklar olduğu, bakan kişiye Yaratıcıyı tanıtan birer bakış imkânı sunduğu anlatılmaktadır.

10-) Metnin sonunda inkârcıya yöneltilen soruların ortak amacı nedir?

Bu kadar çok ve güçlü delil karşısında inkârın savunulamaz olduğunu göstermek ve gafleti sarsmaktır.

lisans 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma -

Set 2 - CEVAPLAR

1-) Parçada âlemdeki bütün yaratılmışların ortak yönü nasıl tanımlanmaktadır?

Hepsinin sanatlı ve tam bir eser olduğu ifade edilmektedir.

2-) Bir şeyin eser olması niçin fiile işaret sayılmaktadır?

Çünkü meydana gelmiş olan her şey, onu ortaya koyan bir yapma ve düzenleme işini gösterir.

3-) İsim ile vasıf arasında nasıl bir ilişki kurulmaktadır?

İsmi, failde bulunan özellikleri ve nitelikleri göstermesi bakımından vasfa götürdüğü belirtilmektedir.

4-) Vasıftan şe'ne, şe'nden zata geçiş neyi göstermektedir?

Görülen niteliklerin, onları taşıyan derin bir mâna ve nihayet gerçek bir varlık sahibine dayandığını göstermektedir.

5-) Her bir mahlukun ayrı ayrı şahadeti hangi inanca işaret eder?

Tek ve yüce Yaratıcının varlığına ve her bir şeyde birliğin görünmesine işaret eder.

6-) “Heyet-i mecmuasıyla” ifadesi, varlıklara hangi bakış tarzını öğretmektedir?

Tek tek örneklerden başka bütün kâinatı birlikte okuyup genel bir sonuca ulaşmayı öğretmektedir.

7-) Metinde bütün yaratılmışların birlikte oluşturduğu yapı neden “marifete çıkarıcı bir yol” olarak görülebilir?

Çünkü insan, bu düzenli deliller üzerinden Yaratıcıyı tanıma bilgisine yükselir.

8-) Parçada delilin “müteselsil” olması ne anlama gelir?

Delillerin kopuk değil, birbirine bağlı ve birbirini tamamlayan bir sıra hâlinde bulunması demektir.

9-) Gafil inkârcıya yöneltilen meydan okuyucu üslup, metnin hangi ana mesajını güçlendirir?

Hakikatin çok açık olduğunu ve inkârın ancak gafletle sürdürülebileceğini güçlendirir.

10-) Bu parçadan hareketle, şüphenin giderilmesinde en etkili unsur nedir?

Kâinattaki varlıkların hem tek tek hem topluca verdiği düzenli ve çok sayıdaki şahitliktir.

lisans 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma -

Set 3 - CEVAPLAR

1-) Parçada sanat eserleri ile yaratılmışlar arasında nasıl bir ortaklık kurulmuştur?

Her ikisinin de düzenli ve anlamlı oluşları sebebiyle bir yapıcılığı göstermesi bakımından ortak olduğu belirtilmiştir.

2-) Metindeki delil zincirinin ilk halkası nedir?

Görülen eserlerin varlığıdır.

3-) Bu zincirde isimden sonra gelen kavram hangisidir ve neyi ifade eder?

Vasıf gelir; bu da faili tanıtan niteliği ifade eder.

4-) Şe'n kavramının zikredilmesi, delillendirmenin hangi seviyeye taşındığını gösterir?

İşin sadece dış görünüşte kalmayıp, failin içe dönük hâl ve yüceliğine kadar taşındığını gösterir.

5-) Parçada "bir tek Sâni" üzerinde özellikle durulması neyi reddeder?

Birden fazla bağımsız yapıcı bulunduğu düşüncesini reddeder.

6-) Her bir varlığın tek başına şahit olması ile bütün varlıkların beraberce şahit olması arasında nasıl bir fark vardır?

İlki bireysel bir delil sunar, ikincisi ise çok daha kapsamlı ve kuvvetli bir toplu ispat ortaya koyar.

7-) Metne göre mahlukatın bütünü neden güçlü bir bilgi merdiveni sayılmaktadır?

Çünkü insanı sıradan gözlemde derin bir Allah bilgisine ulaştıran aşamalı bir kavrayış sağlar.

8-) "İçine şüphe girmeyen" ifadesi, bu burhanın hangi özelliğini bildirir?

Açıklık, sağlamlık ve kendi içinde tutarlılık taşıdığını bildirir.

9-) Pencerenin "delikli ve kafesli" şekilde tasvir edilmesi hangi anlamı çağırır?

Hakikatin birçok yönden görünür olduğunu, kapatılmasının kolay olmadığını çağırır.

10-) Parçanın sonunda geçen sorular okuyucuyu hangi sonuca sevk etmektedir?

Gaflet perdesiyle bile bu kadar yaygın ve güçlü delillerin örtülemeyeceği sonucuna sevk etmektedir.

lisans 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma -

Set 4 - CEVAPLAR

1-) Metinde bütün âlemdeki varlıklar neden “mükemmel eser” kabul edilmektedir?

Çünkü her biri anlamlı, düzenli ve sanatlı bir meydana geliş taşımaktadır.

2-) Bir eserden fiile ulaşmak nasıl bir akıl yürütmeye dayanır?

Ortada yapılmış bir şey varsa, onu ortaya koyan bir yapmanın da bulunması gerektiği düşüncesine dayanır.

3-) Fiilin isme, ismin vasma götürmesi hangi tür bir anlama sürecidir?

Görünen işlerden, işi yapanın tanıtıcı özelliklerini çıkarmaya dayanan bir anlama sürecidir.

4-) Vasıf, şe'n ve zat sıralamasıyla neyin derinleştiği görülür?

Yaratıcının tanınmasında yüzeyden öze doğru ilerleyen bir idrak derinleşmesi görülür.

5-) Her bir yaratılmışın sayısınca şahitlik bulunması delilin niceliği hakkında ne gösterir?

Delilin sınırlı değil, son derece çok ve yaygın olduğunu gösterir.

6-) Metin, tek tek varlıkların işaretinden sonra neden bütünlük vurgusu yapmaktadır?

Çünkü parçaların birleşmesiyle daha büyük ve daha sarsılmaz bir ispat ortaya çıkmaktadır.

7-) “Mi'rac-ı marifet” ifadesi bu bağlamda nasıl anlaşılmalıdır?

Varlıklardan başlayıp Yaratıcıyı daha yüksek bir bilinçle tanımaya yükselten manevi bir yol olarak anlaşılmalıdır.

8-) Müteselsil burhan ifadesi, deliller arasında nasıl bir bağ bulunduğunu gösterir?

Delillerin dağınık olmadığını, birbiriyle bağlantılı şekilde aynı hakikate çıktığını gösterir.

9-) Gafil münkire yöneltilen “bunu ne ile kapatacağın?” tarzındaki sorular neyi ortaya koyar?

Hakikatin görünürlüğünün çok yüksek olduğunu ve inkârın örtü bulmakta zorlandığını ortaya koyar.

10-) Bu parçanın ana fikri tek cümleyle nasıl özetlenebilir?

Kâinattaki bütün varlıklar hem tek tek hem birlikte, tek olan Allah'ın varlığına ve birliğine güçlü biçimde delalet eder.

lisans 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma -

Set 5 - CEVAPLAR

- 1-) Parçaya göre bütün sanatlı varlıklar hangi ana hakikatin işaretleri olarak görülmektedir?
Tek bir yüce Yaratıcının gerçek varlığının ve birliğinin işaretleri olarak görülmektedir.
- 2-) Metinde kurulan delil zinciri hangi kavramla başlar ve hangi kavramla tamamlanır?
Görülen eserle başlar, zatı göstermeye kadar ulaşır.
- 3-) İsim ve vasıf arasındaki geçiş, faili tanımada bize ne kazandırır?
Sadece yapılan işi değil, onu yapanın hangi niteliklere sahip olduğunu anlamayı kazandırır.
- 4-) Şe'n kavramı burada neden önemli bir basamak sayılabilir?
Çünkü niteliklerin arkasındaki daha derin ve zata bağlı mâna katmanını göstermektedir.
- 5-) Her varlığın ayrı bir delil olması, imana bakan yönden nasıl bir tesir meydana getirir?
İman için çok yönlü, bol ve kuvvetli dayanaklar meydana getirir.
- 6-) Bütün varlıkların bir arada değerlendirilmesi neden sadece sayı artışı değildir?
Çünkü yalnız çokluk değil, aralarındaki uyum ve ortak şahitlik de delili güçlendirmektedir.
- 7-) Metne göre bu toplu şahitlik insanı hangi alana yükseltir?
Allah'ı tanıma ve O'na dair derin bilgi sahibi olma alanına yükseltir.
- 8-) "Hakikatin ışığını gösteren pencere" benzetmesi nasıl yorumlanmalıdır?
Varlıkların, görünmeyeni görünür kılan işaretler ve açıklıklar olduğu şeklinde yorumlanmalıdır.
- 9-) Parçada inkârcıya hitap edilirken niçin sorgulayıcı bir üslup tercih edilmiştir?
Çünkü onun iddiasının zayıflığını kendi içinde fark ettirmek ve delilin ağırlığını hissettirmek istenmiştir.
- 10-) Bu parçadan çıkarılabilecek en güçlü çıkarımlardan biri nedir?
Kâinata dikkatle bakıldığında, inkârı ayakta tutacak sağlam bir gerekçe kalmadığıdır.

lisans 33-soz-p25-18-pencere-delilin-neticesi-ve-munkire-meydan-okuma -

Set 6 - CEVAPLAR

- 1-) Parçada âlemdeki tüm mahlukatın ortak şahadeti hangi iki temel hakikate yöneliktir?
Allah'ın varlığının zaruri oluşuna ve tekliğine yöneliktir.
- 2-) “Her biri mükemmel eser” denilmesi, varlıklara nasıl bakılması gerektiğini öğretir?
Onlara sıradan nesneler gibi değil, anlam taşıyan ve bir ustayı gösteren işler olarak bakılması gerektiğini öğretir.
- 3-) Eserden zata kadar uzanan silsile, düşünce bakımından ne tür bir yöntem sunmaktadır?
Gözle görünenden başlayıp görünmeyen hakikate ulaşan düzenli bir tefekkür yöntemi sunmaktadır.
- 4-) Parçada “ehadiyet”e işaret edilmesi, birliğin hangi yönünü öne çıkarır?
Her bir varlıkta doğrudan görülen ve tek bir Yaratıcının mühür gibi beliren birliğini öne çıkarır.
- 5-) Varlıkların sayısınca şahadet bulunduğu söylenirken okuyucuya hangi duygu verilmek istenir?
Delillerin çokluğu karşısında güven, hayret ve ikna duygusu verilmek istenir.
- 6-) Mahlukatin bütünü niçin bir “marifet yükselişi” olarak nitelenmiştir?
Çünkü onları okumak, insanı Yaratıcıyı daha ileri seviyede tanımaya çıkarır.
- 7-) “Hiçbir cihette şüphe girmeyen” ifadesi, delilin hangi iki yönünü birlikte gösterir?
Hem sağlamlığını hem de kuşatıcılığını birlikte gösterir.
- 8-) Parçanın sonundaki sorulara göre gaflet perdesi neden yetersiz kalmaktadır?
Çünkü kâinattaki deliller çok fazla, çok açık ve her taraftan hakikati göstermektedir.
- 9-) Metinde “pencere” benzetmesinin seçilmesi, hakikatin hangi özelliğini anlatır?
Hakikatin dışarıdan bakılınca görülebilir, açığa çıkarıcı ve yön gösterici bir özelliği olduğunu anlatır.
- 10-) Bu pasaj üniversite seviyesinde bir okuyucuya en temelde hangi düşünme alışkanlığını kazandırmayı hedefler?
Kâinattaki varlıkları bağlantılı deliller olarak okuyup akıl ile iman arasında sağlam bir tefekkür kurma alışkanlığını kazandırmayı hedefler.